સામાજિક વિજ્ઞાન

ધોરણ 7 (Semester 1)

Chapter 6 : મધ્યયુગીન શાસનવ્યવસ્થા અને સ્થાપત્ય

પ્રશ્ન 1 : નીચે આપેલા પ્રશ્નના જવાબ માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધો : **[5 Mark]**

1 ગુજરાતના રાજા કુમારપાળની પસંદગી કોણે કરેલી ?

[A] તેના પિતાએ [B] મંત્રીમંડળે

[C] તેના દાદાએ [D] લશ્કરે

2 જૈન આચાર્ય હેમચંદ્રાચાર્યે કયો વ્યાકરણગ્રંથ રચ્યો હતો ?

[A] સિદ્ધહેમ શબ્દાનુશાસન [B] શિશુપાલવધ

[C] નૈષધચરિત [D] કથાસરિતસાગર

3 ખજૂરાહોનું મંદિર કયાં આવેલું છે ?

[A] મધ્ય પ્રદેશમાં [B] ગુજરાતમાં

[C] મહારાષ્ટ્રમાં [D] કર્ણાટકમાં

4 મોઢેરાનું સૂર્યમંદિર ગુજરાતના કયા જિલ્લામાં આવેલું છે ?

[A] પાટણ જિલ્લામાં [B] મહેસાણા જિલ્લામાં

[C] બનાસકાંઠા જિલ્લામાં [D] અમદાવાદ જિલ્લામાં

5 દિલ્લીમાં ગુલામ વંશનો પ્રથમ સુલતાન કોણ હતો ?

[A] બલ્બન [B] ઈલ્તુત્મિશ

[C] કુત્બુદ્દીન ઐબક [D] રઝિયા સુલતાના

પ્રશ્ન 2 : બંધબેસતાં જોડકાં રચો : **[5 Mark]**

વિભાગ 'અ'	વિભાગ 'બ'
(1) વિશાખદત્ત	(A) કથાસરિતસાગર
(2) કલ્હણ	(B) મુદ્રારાક્ષસ
(3) બિલ્હણ	(C) શિશુપાલવધ
(4) સોમદેવ	(D) વિક્રમાંદેવચરિત
(5) માઘ	(E) રાજતરંગિણી

પ્રશ્ન 3 : યોગ્ય શબ્દો કે અંકો વડે નીચેનાં વિધાનોની ખાલી જગ્યાઓ પૂરો : **[5 Mark]**

1 .... રાજા કુમારપાળ વિશે 'કુમારપાળચરિત્ર' લખ્યું છે.

2 નારાયણ પંડિતે પંચતંત્રના આધારે '....................................' નામનો વાર્તાસંગ્રહ લખ્યો હતો.

3 દક્ષિણ ભારતનાં મંદિરોનાં પ્રવેશદ્વારો '...................................' તરીકે ઓળખાય છે.

4 .... નું મિનાક્ષી મંદિર દેશભરમાં પ્રખ્યાત છે.

5 અણહિલપુર પાટણની મહારાણી .... એ શાહબુદ્દિન ઘોરીને હરાવ્યો હતો.

પ્રશ્ન 4 : નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : **[5 Mark]**

1 મધ્યકાલીન ભારતમાં ગામનો સરપંચ કે મુખી ગામના સંરક્ષણ અને ન્યાયની જવાબદારી સંભાળતો.

2 'નૈષધચરિત' નામના મહાકાવ્યમાં કૃષ્ણભકિતના પ્રસંગોનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે.

3 દક્ષિણ ભારતમાં ઈલોરામાં હિંદુ, જૈન અને શીખ ધર્મની ગુફાઓ છે.

4 શાહબુદ્દીન સામે પૃથ્વીરાજ ચૌહાણની હાર થતાં દિલ્લી પરથી રાજપૂત શાસનનો અંત આવ્યો.

5 કુત્બુદ્દીન ઐબકે દિલ્લી ઉપર ઘોરી વંશની સ્થાપના કરી.